

Zásady pro komunikaci s dětmi s MP

Nedostatečná a snížená schopnost myslet v abstraktních pojmech a orientovat se v sociálních situacích.

Jaké zásady dodržovat při komunikaci s dětmi s MP:

Empatie a trpělivost

Vyjádření zájmu o kontakt s dítětem, okamžitá zpětná vazba

Vyjadřujeme se jasně a srozumitelně

Vyhýbáme se užití abstraktních pojmů, cizích slov a zkratek

Ve větší míře využíváme mimiku a řeč těla

Využíváme prostředků AAK

Průběžně ověřujeme, zda našim sdělením dítě rozumí

Neklademe sugestibilní otázky

Dítěti vždy poskytneme dostatek času na odpověď

Zohledňujeme zhoršenou orientaci dětí s MP v neznámém prostředí

Dítě s MP v předškolním věku

Hlavní vývojovou roli v životě dítěte hrají první tři roky života.

V období do 3 let jsou kompenzační schopnosti CNS tak velké, že umožňují nejlépe rozvinout mechanismy nahrazující jejich případné poškození.

Včasná odborná pomoc dítěti do 3 let je proto naprosto klíčová!

Důležité složky předškolního vzdělávání dětí s MP:

- diagnostická
- reedukační
- kompenzační
- rehabilitační
- respitní

Dále: logopedie, bazální stimulace, AAK.

Klíčový je také denní režim dítěte a jeho adaptace na pravidelnou práci. Zároveň je důležitý dostatek prostoru pro spontánní hru.

Od narození do zahájení povinné školní docházky

0 až 3 roky / po zahájení školní docházky:

Sociální služby:

- Střediska rané péče:
  - Terénní práce, ambulantní služby (terapie, rodičovské skupiny, setkávání...)
  - Poradenská činnost
  - Přímá práce s dítětem
  - stimulace postižených funkcí
  - rehabilitace
  - rozvoj komunikace
- Osobní asistence
- Denní stacionář

Školství

Mateřská škola

- Od 3 (2) let
  - Inkluze / mateřská škola zřízená pro děti s určitým typem postižení
- Přípravný stupeň ZŠ speciální**
- Součást ZŠ speciální
  - Nepočítá se do povinné školní docházky
  - Děti s TMP, HMP, s kombinovaným postižením, PAS
  - Od 5 let do zahájení povinné školní docházky
  - 4 až 6 dětí ve třídě
  - RVP PV
- Přípravná třída základní školy**
- Součást základní školy

Přípravná třída základní školy:

§ 47 školského zákona

Obec, svazek obcí, kraj a registrovaná církev a náboženská společnost, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, mohou zřizovat přípravné třídy základní školy pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, přednostně děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky.

Minimální počet dětí je 10.

! I dítě bez sociálního znevýhodnění !

O zařazení rozhoduje ředitel

(+ doporučení školského poradenského zařízení).

Obsah vzdělání je součástí školního vzdělávacího programu.

8 - 12, čtyři hodiny denně (18 - 22 hodin týdně)

Přípravná třída základní školy:

Učitel přípravné třídy vypracuje na konci druhého pololetí školního roku zprávu o průběhu školní přípravy dítěte v daném školním roce. Zpráva obsahuje vyjádření o dosažené úrovni hlavních cílů vzdělávání ve struktuře vymezené RVP PV.

Přípravný stupeň základní školy speciální:

§ 48a

Zřizovatel základní školy speciální může zřídit třídy přípravného stupně základní školy speciální

příprava na vzdělávání v základní škole speciální dětem se SMP, TMP, kombinovaným postižením, PAS

O přijetí dítěte rozhoduje ředitel (+doporučení školského poradenského zařízení)

Do třídy přípravného stupně základní školy speciální lze zařadit dítě od školního roku, v němž dosáhne 5 let věku, do zahájení povinné školní docházky, a to i v průběhu školního roku.

Vzdělávání v přípravném stupni základní školy speciální trvá nejvýše 3 školní roky.

RVP PV

Organizace vzdělávání dětí s potřebou podpůrných opatření v mateřské škole:

Běžná mateřská škola:

Ve třídě se může vzdělávat zpravidla nejvýše 5 dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 2. až 5. stupně, a to s přihlédnutím ke skladbě těchto podpůrných opatření a povaze speciálních vzdělávacích potřeb dětí.

Počet dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 2. až 5. stupně však nesmí přesáhnout jednu třetinu dětí ve třídě.

Za každé ve třídě zařazené dítě s přiznaným podpůrným opatřením 4. nebo 5. stupně se nejvyšší počet dětí ve třídě (24 dětí) snižuje o 2 děti; to platí i v případě dítěte s přiznaným podpůrným opatřením 3. stupně z důvodu mentálního postižení.

Za každé ve třídě zařazené dítě mladší tří let se do doby dovršení tří let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě (24 dětí) snižuje o 2 děti.

Třída nebo škola zřízená podle § 16 odst. 9 školského zákona:

Třída má nejméně 6 a nejvíce 14 dětí s přihlédnutím k věku a speciálním vzdělávacím potřebám dětí.

Pokud z doporučení školského poradenského zařízení vyplývá, že by uvedený počet dětí nepostačoval k naplňování jejich vzdělávacích možností a k uplatnění jejich práva na vzdělávání, má třída nejméně 4 a nejvíce 6 dětí.

Za jedno dítě se snížení vždy uplatní pouze podle jednoho pravidla, takže pokud bude dítě dvouleté a současně bude mít speciální vzdělávací potřeby nelze uplatnit snížení duplicitně.

Škola zřízená podle § 16 odst. 9 školského zákona má nejméně 10 dětí.

Ředitel/ka MŠ určí pracovníka/ci MŠ, který se bude věnovat komunikaci se školským poradenským zařízením v případech, kdy bude třeba nastavit vzdělávání dětí se SVP.

Ředitel/ka MŠ nastaví pravidla poskytování podpůrných opatření I. stupně, jejich realizaci s využitím plánu pedagogické podpory.

Ředitel/ka MŠ nastaví pravidla organizace a zajišťování podpory poskytování podpůrných opatření II. – V. stupně.

Ředitel/ka MŠ nastaví pravidla vytváření individuálního vzdělávacího plánu (s. 39 RVP PV).

První stupeň podpůrných opatření v MŠ:

Dítě, které má drobné problémy např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce.

Zpracování jednoduchého a strukturovaného plánu pedagogické podpory:

častější vyhodnocování pokroku

poskytování motivující zpětné vazby

respektování tempa dítěte

časté střídání činností (forem i druhů)

fixování postupů - tvorba pevné struktury potřebné pro vytváření vědomostí a dovedností

přihlédnutí k věku a k možným omezením dítěte

zohlednění postavení dítěte ve skupině

Druhý až pátý stupeň podpůrných opatření v MŠ:

Pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím plánu pedagogické podpory nebyla dostačující, požádáme zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ (PPP nebo SPC), které může následně doporučit podpůrná opatření vyšších stupňů.

Nejzazší doba pro zahájení poskytování PO je 4 měsíce.

Škola ve spolupráci se ŠPZ, dítětem a zákonným zástupcem dítěte průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření.

V doporučení ke vzdělávání dítěte je uvedena délka jeho platnosti, včetně předpokládané kontroly.

Ve třídě mohou vykonávat pedagogickou činnost souběžně nejvýše 4 pedagogičtí pracovníci.

Upravený RVP PV nabývá účinnosti od 1. 9. 2016.

Kapitola osmá - vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami = dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné.

Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola.

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit:

☑ Uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu.

☑ Realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí.

☑ Osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení. Spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství.

☑ Snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.

☑ Přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

! Klíčové kompetence !

! Vzdělávací oblasti!